

UANDAKUA JURHIMBEKUECHERI K'UIRIPUECHERI PARHAKPENI ANAPU

INCHAJPEKUA

Mitiparini eski jánguarhikua, jurhimbekua ka no jupiperakua parhakpeni jimbo jupikuarhisíndi jeioperakua jurhimbítu jangueri ka no ambe atarantskueri iamindu majku anapuecheri,

Mitiparini eski no eiangperakua ka isku eekua k'uiripuecheri jurhimbekua isí jimbosí xani no sesi kamerañajti; ka uandañajti, eski sanderu k'eri ambe ukua k'uiripuecheri, erokakua materu jaso irekakueri engakso k'uiripuecha, jurhajkutini ia chékua ka komu jángua, sesi marhuataakaksí uandakua ka mamaru járhati jakajkukuechani,

Mitiparini sesimindu eski k'uiripuecheri jurhimbikuecha kuajpeñaaka K'eri jurhimbikua jimbo, jimbokakso iso k'uiripuecha uatiksí no ambe jupikuarhini ka jauarani no sesi kamberakua jimbo,

Mitiparini istu eski uetarisínga etsekuni ka k'uiriperani iretecheri sesi pajperakua, Mitiparini eski iretecha, Iretecheri kunguarhikua sesi jimbomendu uandajti ia imecheri jakajkua K'eri karákatarhu k'uiripuecheri jupikuarhikua jurhimbekueri, k'uiripueri k'uratsekua ka ts'uekua ka majku jasí jukaparhperakua ts'ueriticheri ka uarhecheri; ka uandastiksí ia eskaksí uaka ambakiti ambe ireskuni ka irekakua ambe sesi uaxastani eratsiparini eskaksí usínga janguarhikuarhini, Mitiparini eskiksí K'erhati Irechekuecha eiakurhistiksí sesi, jarhaujpeni indeni kunguarhikua Organisasioni de las Nasionesi Unidasí jingoni, iamendu jañañarperani ka urauani jurhimbekuechani ka janguarhikuechani k'uiripuecheri, ka Mitiparini eski sesi mitiakaksí iamendu ieni jasí jurhimbekuechani ka jánguarhikuechani sanderu jukaparhakuesti ka inde eiakurhikuani uni isí ukuarhini,

K'ERI TANGUARHIKUA uandasíndi

I K'eri Uandakua K'uiripuecheri Jurhimbikuecha Parhakpeni Anapu iamenduchani majku jasí eraaparini eskiksí iamendu iretecha janguarhentaakaksí, eskaksí xani

k'uiripuecha eski k'umanchikua juramukuecha imani exeparini mititpeakaksĩ jorhenteparini ka kaxomperakua jimbo, ini ambe jaŋaŋarhini, uaxastaatikso, saŋani arhipani iapurhu iso, jiokurhiŋaati ka sesi uraŋaati, xani iretecha engakso kurhpitini jaka ka engaksojtu iretecha jima jupindakuarhitini jaka.

Arhujtakua 1

Iamendu k'uiripuecha janguarhiparini ka majku jarhati ka jurhimbekuecha jingoni kueraaŋasondikso ka, juajtakuarhisĩndiksĩ ambakiti eratsekua ka kaxumbikua, jatsistiksĩ eskaksĩ sesi arhijperaaka.

Arhujtakua 2

Iamendu k'uiripuecha jatsistiksĩ iamendu jurhimbekuechani ka janguarhikuechani engaksĩ ixu uandajka, na uejiki jasi iurhiri jatani, xarharani, ts'uerati o uarhi, uandani, chereŋeni, eratseni o materu jangua kamani, nani uejki anapueni, jatsikurhini tumina o no ambe, kueraakateni o materu jasi ambe uni o jamani. Istu, no ima paŋaati naki enga kunguarhikua juramukueri jamaaka, naki uejkini o nani uejki anapueni enga jupindakurhitini jauaka ma k'uiripu, xani enga ma paisi juramukuarhiti anapueuaka, eski ima irechekua enga no iamendu ambe jandiajku juramukuarhiaka.

Arhujtakua 3

Iamendu k'uiripuecha jurhimbekua jatsistiksĩ jamani i parhakpeni, janguarhikuarhini ka tsipekua kuajpemeŋani.

Arhujtakua 4

No nema jamaati isku anchikuarhitsipeni nijtu isku jantspeni; isku anchikuarhitsipekua no sesikua jarhasti ka ni niatatsipetichani ataraantani o piauani na uejki jasi jimboeni.

Arhujtakua 5

No nema jatsisti eski komku kaṇaaka o eski k'uratsekueni jaso ambe kaṇantaaka.

Arhujtakua 6

Iamendu k'uiriuecha jurhimbekua jatsisksi, iapurhu isi, eski jaṇaṇarhiṇaaka na uejki jasoeni.

Arhujtakua 7

Iamenduksi majku jasiṭi jurhimbekuarhu jimbo ka jatsistiksi, ne uejkini, majku jasi kuajpikurhinskua, jurhimbekuecha jingoni. Iamenduksi majku jasi kuajpekuarhinskua jatsisti ne enga t'auajchakuaka ka no paaka ini uandakuani ka eratsekuani.

Arhujtakua 8

Iamendu k'uiriuecha jurhimbikua jatsisti jupikuarhini ambe enga kuajpintaaka, enga tsandpemeṇaaka kuramukperakuarhu, eska kuajpeṇantaaka enga imeri jurhimbekuechani t'auajchakumeṇaaka.

Arhujtakua 9

No nema uati isiikumendu undani jupiṇani, oṇaṇani ni chutaṇantani o petaatanani.

Arhujtakua 10

Iamendu k'uiriuecha jurhimbekua jatsisti, mangueni jatini, eska kurajchaṇaaka ka eska sesi kurangumeṇantaaka, eskakso juramuticha no nema jingoni k'uetsapeaka, eratseparinksī imecheri jurhimbekuechani ka janguechani, o engaksi uekaka mitikuni ambesi tsijpa.

Arhujtakua 11

1. Iamendu k'uiriuecha tsandpemeṇakata ma ambe tsojpakua jimbo jurhimbikua jatsisti eska uandaaka eski no tsipaska enga jamberu no pitaṇauaka, eski

jurhimbekua na arhijka ka eska kuramukuŋaaka uanikua k'uiripuecha jimbo engu sesi mintsikakueuaka imeri kuajpekurhintska.

2. No nema jupinŋaati ka oŋaŋani engu jiajkani engu tsojpani jauaka ambe ma no jindeuaka. Ka istu meiapentskua o onkuarhikua no xaniuati eski jimajkani engu na xani tsijpaaka.

Arhujtakua 12

No noma inchakumeŋaati imeri irekakuarhikua jimbo imeri japindembekuarhu, imeri k'umanchikuarhu o imeri ambe axatsoperakuarhunijtu chureŋani jaakuarhimeŋani ambe. Ini ambe jimbo iamendu k'uiripu jatsisti jurhimbekua eska kuajpikurhintaaka.

Arhujtakua 13

1. Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti jamani ka erakukuarhini nani engu irekaaka ma Irechekuarhu.
2. Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti ueakuni ma o imeri paisirhu ka menderu ichaakuntani.

Arhujtakua 14

1. Engu andanguŋani o jupinŋakuekani jauaka, iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti nani incharkuarheni o jajkuarhini, ka marhuatani iamendu ambe jima engu jauaka.
2. I jurhimbekua no uati uanakutani o kurajkuarhini ma ambe tsijpakua jimbo engu ambe arhijka Nasionesi Unidasirhu.

Arhujtakua 15

1. Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti nani engu anapueuaka.
2. No nema euakuarheŋaati jurhimbekua isku undani nani engu anapueuaka o irekaaka ka majku jastu engu uekaaka mojtakukuarhini materu o tamu iso anapueni eski materu nasioni is+ nirani.

Arhujtakua 16

1. Ts'iueriticha ka uárhicha, engaksí tumbiuaka ia ka iurhitskirini ia, jurhimbikua jatsistiksí, no p'ingunaparini iurhiri anapuekua o chereñekua jimbo, tembuchani o uambuchani ka ireskuni ma japindembekua; ka majku jaso marhuataatiksí jurhimbikuechani engaksí tembungurhitini jauaka ia ka istu engaksí jurhajkperaaka.
2. Jeiokeparaparinskí ka uekaparinkuksí uati tembungurhirini.
3. Japindembekua kueraakatesti parhakpenirhu ka jurhimbikua jarhasti eskiksí ireta ka Irechekua kuajpiaka ka jarhuatpeaka.

Arhujtakua 17

1. lamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti eski mamaru ambe jandiajku minguarhiaka, ka istu kunguarhuntatini mamaru ambe jatsikuarhini materu k'uiripuecha jingoni.
2. No nema euakuarhiñaati iskumendu imeri jatsikuarhikua ambe.

Arhujtakua 18

lamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti eratseni eski na uekaaka, janaskani ka chereñentu iso; i jurhimbekuaajtu arhisíndi eski uñaaka mojtakuni chereñekua ka jokajkukua, istu uandani na jaso chereñesondi ka jakajkusíndi, jandiajku ka uanekuecha jingoni, xani eski mitikuarhiaka ka eskajtu no ambe, jorhengarhikua jimbo, isí ukua jimbo, jangua ka exekua jimbo.

Arhujtakua 19

lamendu k'uiripuecha jurhimbekua jatsistiksí arhijpeni ka uandani; i jurhimbikuaajtu arhisíndi eski no ambe ma arhiñaaka ambe enga uandaaka, ka etsakuni, mamaru jasí ambe etsakutarakua jimbo.

Arhujtakua 20

1. lamendu k'uiripuecha sesikua jasistiksí tanguarhiñantani ka kunguarhiñantani kasopekua jingoni.

2. No nemankĩ uati uĩnarhitani eski ma kunguarhikua jingoniuaaka.

Arhujtakua 21

1. Iamendu k'uiripu jatsisti sesikua uni andaparakuerani k'eri juramukuarhu, andaparakuerani o engu erakunskuarhu uéraaka.
2. Iamendu k'uiripu sesikua jatsisti eski majku jasĩ ambe uaka teruñarhitani juramukua imeri paisirhu.
3. K'uiripu eri eratekua ireteri anapu majkuesti jupitsekua uĩnapikua engu ireta uandaaka juramukueri; i kuramukperati uati ma juramitini jatsini erakunskuarhu engakso ukuarheni jauaka na jatini engu k'uaniaka, erakuntaparini sipatinku o iamendu exenaparini.

Arhujtakua 22

Iamendu k'uiripu, jimboka iretarhu anapueka, jurhimbikua jatsisti jañarhikua kuajperata intsonani jarhuajperaparini iamendu juramukuecha jingoni juchari pvindetsikuarhu jimbo ka tepetsekuarhu, marhuatani tumini juchari irechekuarhu anapu, engu uetarka imeri jańaskua sesi jaxeaka ka t'arhexeaka.

Arhujtakua 23

1. Iamendu k'uiripu jatsisti eski intsińaaka ma anchekuarheta, eski ima na jasĩ jańaskatini jauaka, majkueni eski maruteruecheri ka eska kuajpenaaka engu niatakua no ambe jatsikuarhiaka.
2. Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti, no amutanantaparini, eski meiamuńaaka ambe ka na xani engu anchikuarhitini jauaka.
3. Iamendu k'uiripu engu anchikuarhijka jurhimbikua jatsisti eska sesi meiamuńaaka ka sesi exeaka, eski uaka nitamakuarhini ka sesi irekakuarhitarani imeri anapuecha jingoni.
4. Iamendu k'uiripu sesikua jatsisti kunguarhikuechani uaxastaani ka imajtu inchajpeni kunguarhekuarhu ka isi uni kuapini imeri anchikurhikuani.

Arhujtakua 24

lamu k'uiripu jatsikuarhesti jurhimbekua mintsikuarhekua, jurhitenchakuarhekua, sesku atakua anchakuarhekua ka isiĵtu jakua na jasiĵ jimbo jandajpekua meiamukata.

Arhujtakua 25

1. lamu k'uiripu jatsikuarhesti jurhimbekua jurhimbeĵsĵtatakua tsipekueri terukutakata imangi tatetspekuuaka, ka isiĵtu imeri exenchperakuani, uratajperantskua, ka sesi jakua, ka t'irekua jindemendo, xukuparhakua, irekua, tsinajperakua ka imangi uetarhiuaka ireteri manaratsperakua; ka isiĵtu jatsisti jurhimbekua tataetsperakuechani, iki no jatsikuarheuka anchekuarheta, p'amenchakua, no ambouakua, tsindikua, t'arhepekua o materu ambe jimbo enga tsĵtooka imeri nitamanchakua imangi jimbo no isiĵ atini jauaka.
2. Kuxarhekua ka uajpa sapichuekua jurhimbekua jatsikuarhestiksiĵ jukauantskuaechani ka jandiojko jarhutakuaechani. lamendu takiecha, jupiuakata tembuchakua o uerakua tembuchakuarhu, jurhimbekua jatsisti majku jasiĵ kuanani iretarhu.

Arhujtakua 26

1. lamu k'uiripu jurhimbekua jatsikuarhesti amboĵastakua intsomperakateuati, najkiru xantku esiĵi na xani k'uaninchajka mimijkujperakua taĵarhikuti ka marojkomendo. Jurhenguarhekua intsperakuajku eiauandakuarheuati jurhengua kotseuati; jurhengua iotatirhu uati iamendu inchanani, iso esiĵi na janguarheĵooka.
2. Amboĵastajperakua niarauati iamu p'irakuni k'uiripekua k'uiripuchaeueri ka uiĵaperani jaĵarhikua jurhimbekua k'uiripuecheri ka janguarhekuaechanijku, uiĵaperauati kurhangukua, tekaantskua ka sesi pajperakua iamu sorangua k'uiripuecheri ka iamu iretecheri o chereĵekuaecheri, ka manatooti p'irakukua niatakuaecha Kunguarhekua Sorangua K'uiripuecheri jupiskutarakua kuajmatsekueri.

Arhujtakua 30

No ambe ma i amboḡastajperakua uati kurhangukuarheni esoki intskusinga jurhimbekua irechakuani, ma umbatsekuani o ma k'uiripuni, uenani ka piirakuni niatakuechani o niatani ambe ma imangisi texurhiuaka kenditani nakinderku ma jurhimbekuechani ka jandijku janguarhekauechani eiamarhijperakatecha i amboḡastajperakuarhu.